

[Hans Hansen (Rørby).]

styre til fordel for et enkelt stort parti, og det må være i strid med folkestyrets idé. Jeg vil i hvert fald gerne anbefale, at lovforslaget bliver behandlet i et udvalg, hvor man kan få tid til at overveje, om der ikke er grund til at foretage en ændring i den nuværende affattelse af loven.

Holger Eriksen: I de gode gamle eventyr var det altid således, at enhver ting skulle ske tre gange. Jeg ved ikke, om retsforbundet har ment, at man skulle følge denne regel, eller om tanken er, at det skal være en årligt tilbagevendende begivenhed, at man vil søge valgloven forandret og drøfte det specielle spørgsmål, som her er til forhandling. Vi har i sin tid haft en indgående drøftelse af sagen, da selve valgloven blev gennemført i forbindelse med forfatningsændringen, og vi har endvidere i fjor haft en indgående drøftelse af det samme spørgsmål. Derfor er jeg enig med den højtærede minister i, at det i og for sig ikke ses, at der er ret megen mening i, at spørgsmålet rejses nu igen, navnlig da man ikke kan være i tvivl om indstillingen hos det høje tings medlemmer. Men naturligvis er der ingenting, der hindrer, at et sådant forslag stilles. Den ærede ordfører for forslagsstillerne må imidlertid ikke vente, at jeg i den anledning skal gentage alt det, som kan fremføres imod lovforslaget. Det må være tilstrækkeligt, at jeg henviser til mine udtalelser ved sagens behandling i fjor og i forfjor.

Når lovforslaget nu er fremsat, bruges som undskyldning, eller skal vi sige som begrundelse, at talere fra alle partier, således som den ærede ordfører for forslagsstillerne anførte, har givet udtryk for stor forargelse over den 5 pct.-spærreregulering i den tyske valglov, der udelukker de danske sydslesvigere fra deltagelse i lovgivningsmagten. Her er imidlertid tale om en oplagt tilsnigelse. Der er mig bekendt ingen, som har givet udtryk for forargelse over den tyske 5 pct.-spærreregulering som sådan. Det manglede da også bare, at man i et land skulle udtale sig om, hvordan et andet land skulle indrette sin valglov. Hvad skulle man i så fald ikke sige om den engelske valglov, ifølge hvilken et parti med et par millioner stemmer praktisk taget udelukkes fra repræsen-

tation? Nej, vesttyskerne kan for vor skyld lave deres valglov akkurat, som de har lyst til. Hvad der fra dansk side er utilfredshed med og efter min mening absolut begrundet utilfredshed med, er, at man i denne valglov ikke har taget tilbørligt hensyn til det danske mindretal; et nationalt mindretal bør ikke behandles som et politisk parti, og det er min opfattelse, at hvis et sådant nationalt mindretal har en nogenlunde betragtelig størrelse, må det have mulighed for at blive repræsenteret i den lovgivende forsamling. Ja, jeg vil gå videre endnu og sige, at jeg synes, det må være i landets egen interesse, at et sådant mindretal bliver repræsenteret. Det har vi søgt for i Danmark, og det burde man også gøre i Slesvig-Holsten. Det er derfor ikke muligt at overføre den forargelse, som vi efter den ærede ordførers opfattelse alle deler, på danske forhold, eftersom vi aldeles ikke er forarget over andet end den valglovsmæssige behandling af mindretal, og dette kan ikke overføres på danske forhold, fordi det, der giver anledning til forargelse, ikke eksisterer her.

Derimod kunne den ærede ordfører naturligvis rejse det spørgsmål, om det er forsvareligt, at man her giver et nationalt mindretal en ret, som ikke tilkommer partier. I og for sig ville jeg, som det fremgår af det, jeg allerede har sagt, ikke være bange for at besvare det med et ja, men det vil i det foreliggende tilfælde kun få teoretisk betydning, eftersom den danske valglov ikke indeholder særbestemmelser for nationale mindretal. Det er rigtigt, at den tysksindede befolkning har mulighed for at få et mandat på et stemmetal, der er betydelig mindre end det, der i gennemsnit skal bruges til et mandat, men den samme mulighed står åben for enhver, og det skyldes ingen tilfældighed.

Da man gennemdrøftede dette spørgsmål i valglovskommissionen — måske var det i forfatningskommissionen, det erindringsværdigt — var man fra alle sider enig om, at hvis der i et amt eller en storkreds var en særpræget personlighed, der formåede at samle så mange stemmer, at det kunne give et kredsmandat, skulle der ikke være nogen som helst indskrænkning i mulighederne for at opnå et sådant, ganske uden hensyn til, om det stemmetal,